

ข่าวเตือนการระบาดของศัตรูพืชประจำสัปดาห์

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

ปีที่ 10 ฉบับที่ 34 ประจำวันที่ 30 สิงหาคม 2566

โรคไหม้ข้าว (Rice Blast Disease)

เดือนเกษตรกรที่ปลูกข้าวในทุกภาคของประเทศไทย เผ่าระวังการระบาดของโรคไหม้ข้าว ทำให้ต้นข้าวเสียหายตั้งแต่ระยะกล้าถึงระยะออกรวง เนื่องจากช่วงนี้อยู่ในฤดูฝน ทำให้สภาพแวดล้อมเหมาะต่อการระบาดของโรค และจากรายงานสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช พบการระบาดของโรคไหม้ข้าวเพิ่มขึ้นในหลายจังหวัด ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ หากพบการระบาดให้ดำเนินการควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง หรือสามารถขอคำแนะนำได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้บ้าน

เชื้อสาเหตุ เชื้อรา *Pyricularia oryzae*

ลักษณะอาการ

ระยะกล้า ใบมีแผลจุดสีน้ำตาลคล้ายรูปดา มีสีเทาอยู่ตรงกลางแผล ความกว้างของแผลประมาณ 2 - 5 มิลลิเมตร และความยาวประมาณ 10 - 15 มิลลิเมตร แผลสามารถขยายลุกลามและกระจายทั่วบริเวณใบ ถ้าโรครุนแรงกล้าข้าวจะแห้งพุบตาย อาการคล้ายถูกไฟไหม้

ระยะแตกกอ อาการพบได้ที่ใบ ข้อต่อของใบ และข้อต่อของลำต้น ขนาดแผลจะใหญ่กว่าที่พบในระยะกล้า แผลลุกลามติดต่อกันได้ที่บริเวณข้อต่อ ใบจะมีลักษณะแผลคล้ายสีน้ำตาลดำ และมักหลุดจากกาบใบ

ระยะออกรวง (โรคไหม้คอรวง หรือ โรคเน่าคอรวง) ถ้าข้าวเพิ่งจะเริ่มให้รวง เมื่อถูกเชื้อราเข้าทำลาย เมล็ดจะลีบหมด แต่ถ้าเป็นโรคตอรวงข้าวแก่ใกล้เก็บเกี่ยว จะปรากฏรอยแผลซ้ำสีน้ำตาลที่บริเวณคอรวง ทำให้เปราะหักง่าย รวงข้าวร่วงหล่นเสียหาย

การแพร่ระบาด

พบโรคในแปลงนาที่ปลูกข้าวหนาแน่น ทำให้อับลม ใส่ปุ๋ยอัตราสูง สภาพอากาศร้อนตอนกลางวัน และชื้นจัดตอนกลางคืน โดยกระแสลมแรงจะเป็นตัวช่วยในการแพร่กระจายโรคได้ดี

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

1. คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรโซคลาโซล คาซูกาไมซิน คาร์เบนดาซิม โพรคลอราซ ตามอัตราที่ฉลากระบุ
2. หว่านเมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม คือ 15 - 20 กิโลกรัมต่อไร่ ในแปลงควรมีการถ่ายเทอากาศได้ดี และไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูงเกินไป ถ้าสูงถึง 50 กิโลกรัมต่อไร่ โรคไหม้จะพัฒนาอย่างรวดเร็ว

3. สํารวจแปลงนาอยางสมํ่าเสมอ ถ้ําพบอาการของโรคไหม้ข้าวควรปฏิบัติ ดังนี้

- พ่นเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลิส) อัตราตามคําแนะนํานในฉลาก

- พ่นเชื้อไตรโคโรเดอร์มาอัตรา 1 กิโลกรัมต่อนํ้า 200 ลิตร

4. ในแหล่งที่เคยมีโรคระบาดและพบแผลโรคไหม้ทั่วไปร้อยละ 5 ของพื้นที่ใบ (พบเฉลี่ย 2 - 3 แผลต่อใบ) ควรฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรไซคลาโซล คาซูกาไมซิน อีดีเฟนฟอส ไอโซโพรไทโอเลน คาร์เบนดาซิม ตามอัตราที่ฉลากระบุ

5. ใช้พันธุ์ต้านทานต่อโรคไหม้

- ภาคกลาง เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 60 ปราจีนบุรี 1 พลายงาม ข้าวเจ้าหอม พิษณุโลก 1

- ภาคเหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น ข้าวเจ้าหอมพิษณุโลก 1 สุรินทร์ 1 เหนียวอุบล 2 สันปาดอง 1 หางยี่ 71 กุ้เมืองหลวง ชาวโป่งไคร้ นํ้ารัฐ

- ภาคใต้ เช่น ดอกพะยอม กข 55

ที่มา : กรมการข้าว

ที่มาภาพ : กรมการข้าว, วิพากษ์ อ่อนทรัพย์

ที่ปรึกษา : นางสาวสุนมา สิมาสฤษฏ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช

บรรณาธิการ : นางสาวกันยากร อุทัย นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

เรียบเรียงโดย : นางสาวดวงฤทัย กิ่งคร นักวิชาการเกษตร

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย